

**KERK
AAN DE
MAAS**



**voorjaar/zomer
juni/juli 2023**





- ☛ *Persoonlijke zorg en aandacht*
- ☛ *Oog voor zorg na de uitvaart*
- ☛ *Voor ieder budget*
- ☛ *Vrijblijvende voorbespreking*
- ☛ *Dag en nacht beschikbaar*



Rob de Ruijter

24-uurs toegang tot eigen rouwkamers aan de Adriaen van Ostadestraat 1^a | 2981 CB Ridderkerk



Uitvaartverzorging Ridderkerk
Lagendijk 191
2981 EL Ridderkerk

T 0180 - 430 300
E info@uitvaartverzorgingridderkerk.nl
W www.uitvaartverzorgingridderkerk.nl

ZAALVERHUUR

voor zakelijke en particuliere bijeenkomsten

In het kerkgebouw *Kerk aan de Maas* zijn diverse zalen te huur. De kleine zaal is zeer geschikt voor het vieren van verjaardagen. De grote zaal leent zich goed voor recepties en feesten. De twee vergaderzalen met groot scherm zijn geschikt voor vergaderingen tot 20 personen. De kerkzaal met podium en orgel is ideaal voor kleine en grote koorrepetities.

Adres

Kerk aan de Maas
Pretoriusstraat 56
Ridderkerk
www.pgbolnes.nl

Neem contact op met
coördinator Marit Leertouwer
via beheer@pgbolnes.nl of
06 272 123 89.





Lied na Pinksteren

Als de wind die waait met vlagen,
zo verrassend waait de Geest,
soms een storm, met donderslagen,
soms een stem: "Wees niet bevreesd!"
Soms een vlam, een vonk van boven,
soms een haard die laait van vuur,
soms een lamp die uit kan doven,
soms een glans van korte duur.

Soms een wolk die gul wil geven
schaduw op geblakerd land,
soms een zon die, hoogverheven,
zindert op het mulle zand;
bron van lachend, levend water
bedding, beek, rivier, fontein,
stroom van heil – maar even later
opgedroogd en weer woestijn.

Als een woord dat weg wil wijzen,
richting geeft en ruimte biedt,
als een brood, een vaste spijs,
soms, soms éven – soms ook niet.
Soms, soms lijkt geen wind te waaien,
alles tevergeefs geweest
totdat weer in lichterlaaie
vonkt en vlamt: het vuur, de Geest!

Lied 700 uit Liedboek 2013
Tekst: André Troost
Melodie: Cyril Taylor

Bij de voorplaat



Voorjaar in de tuin van onze kerk. Wat ziet het er weer mooi en feestelijk uit.
Met dank aan onze tuinmannen Anjo en Cees.

Inhoudsopgave

Bladzij	Onderwerp
1	Lied, Bij de voorplaat, Van de redactie, Inhoudsopgave
2	Kerkdiensten
4	Flitsen uit de kerkenraad
5	Agenda, Afscheid
6	Bouwberichten
9	Verjaardagen, Bloemen, Hans Bouma, Gemeenteberichten
10	Tekst Marianne Molendijk
11	Wij gedenken Wim de Jong
12	Pinksteren, Openluchtdienst
13	Collectes, Woordzoeker
14	Diaconie
16	Koffieochtend, Samen aan Tafel
17	JOP, Leukste bladzijde
19	75 jaar Israël
21	Joodse wortels
12	Onze Vader
23	Amnesty
24	Contactpersonen

Van de redactie

Voor de volgende uitgave moet de kopij uiterlijk op **vrijdag 7 juli** (maar liefst eerder) zijn ingeleverd.

Het gaat dan over de periode van zaterdag 15-07 t/m vrijdag 25-08-2023.

De volgende inleverdata zijn: 18-08, 15-09, 20-10, 17-11 en 15-12.

Kopij voor Kerk aan de Maas is welkom op het mailadres basgeelhoed52@gmail.com, Scheldeplein 25. Informatie: 0180-413 552.

Bezorging: Dirk Ketting, Boezemkade 30, 0180 – 411636, kettingvanleeuwen@gmail.com

NB. Bij het deelnemen aan activiteiten of kerkdiensten in ons gebouw kunnen er foto's worden gemaakt die gepubliceerd worden in 'Kerk aan de Maas' of op de website. Als u daar bezwaar tegen hebt kunt u dit aangeven bij de redactie.

De redactie wenst iedereen veel leesplezier!
Wil Wendrich, Hugo Stegman, Bas Geelhoed



Kerkdiensten zondag 11 juni t/m 16 juli 2023

Zondag 11 juni 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Mw. Drs. M.H.E. Pullen uit Dordrecht
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Carla Trouw en Jan Luijendijk
Diakenen	Arja van Wingerden
Koster	Bert Ruinard
Gastvrouw	Marianne Molendijk
Organist	Freek Krabbendam
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk 2. Algemeen Kerkelijke Arbeid
3 ^e collecte	Social Store
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld & Geluid	Rob Stegman
Kerkauto	Gert van Nes, Winy van der Pijl en Sophia de Lijster

Zondag 18 juni 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Dhr. P. Mostert uit H.I. Ambacht
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Marjan Geelhoed
Koster	Henk den Breejen
Gastvrouw	Marjan Geelhoed
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. Kerk
3 ^e collecte	Social Store Ridderkerk
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld & Geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed en Jan Luijendijk

Zondag 25 juni 9.30 uur Maaltijd van de Heer

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. P. Taselaar uit Ridderkerk
Lector	Bas Geelhoed
Ouderlingen	Wil Wendrich en Henk den Breejen
Diakenen	Marit Leertouwer en Marjon Koers
Koster	Cees Opmeer
Gastvrouw	Paula den Breejen
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Werelddiaconaat Colombia 2. Diaconie
3 ^e collecte	Mercy Ships
Oppas	Jan Luijendijk
Beeld & Geluid	Rob Stegman
Kerkauto	Paul Zuurveld, Nico Wendrich en Gert Schop

Kerkdiensten



Kerkdiensten

Zondag 2 juli 9.30 uur Afscheidsdienst Ria Keijzer - Meeuwse

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Mw. Ria Keijzer-Meeuwse
Lector	Hugo Stegman
Ouderlingen	Henk den Breejen en Sophia de Lijster
Diakenen	Arja van Wingerden
Gastvrouw	Arja van Wingerden
Koster	Rob Stegman
Organist	Rien Verwijs
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Kerk 2. Kerk in Actie Indonesië
3 ^e collecte	Afrika
Kindernevendienst	Femke Zandink en Janny van der Voort
Oppas	Miep van Nes
Beeld & Geluid	Nick Schinkelshoek
Kerkauto	Gert van Nes, Wim van Koeveringe, Nel Hengstmengel

Zondag 9 juli 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Dhr. P. Mostert uit H.I. Ambacht
Lector	Gerda van der Schilt
Ouderlingen	Sophia de Lijster en Bas Geelhoed
Diakenen	Marjan Geelhoed
Gastvrouw	Nel Hengstmengel
Koster	Bert Ruinard
Organist	Freek Krabbendam
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Diaconie 2. Kerk
3 ^e collecte	Afrika
Oppas	Janny van der Voort
Beeld & Geluid	Paul van der Voort
Kerkauto	Paul Zuurveld, Winy van der Pijl, Sophia de Lijster

Zondag 16 juli 9.30 uur

Kleur kerkelijk jaar	Groen
Voorganger	Ds. D. de Boer uit Dordrecht
Lector	Carla Trouw
Ouderlingen	Jan Luijendijk en Wil Wendrich
Diakenen	Marit Leertouwer
Gastvrouw	Ruth van Koeveringe
Koster	Winy van der Pijl
Organist	Thea Verhagen
1 ^e en 2 ^e collecte	1. Bloemen 2. Diaconie
3 ^e collecte	Afrika
Oppas	Sophia de Lijster
Beeld & Geluid	Hugo Stegman
Kerkauto	Henk den Breejen, Bas Geelhoed, Jan Luijendijk

Flitsen uit de kerkenraad 17 april 2023

Welkom en opening

Jan Luijendijk is deze keer voorzitter, hij vervangt Henk den Breejen die met vakantie is. Jan heet iedereen welkom en leest als opening een lied voor van Huub Oosterhuis: *Licht dat ons aanstoot in de morgen*, met speciale aandacht voor de regel “*niet uit elkaars genade vallen en doelloos en onvindbaar zijn*”: een oproep om elkaar ook in de kerk vast te houden. Hij gaat voor in gebed.

Er zijn 3 gemeenteleden bereid gevonden om de profielschets van onze gemeente te schrijven (Gerda van der Schilt, Annemarie Tamerius, Joost Trouw). Jan vraagt nu de kerkenraadsleden om woorden/kenmerken die in de profielschets genoemd zouden moeten worden. Genoemd worden: iedereen kan meedoen, acceptatie, ieder mag het doen op zijn of haar eigen manier, laagdrempelig, actief, oog voor elkaar, zuinig zijn op elkaar, jezelf kwijt kunnen, breed spectrum aan voorgangers, veilige omgeving waarin ook kinderen wat durven te doen, eenheid naar binnen, openheid naar buiten.

Allerlei



Er wordt kort stilgestaan bij lief en leed uit de wijken. Vervolgens worden de notulen besproken en de post. We kijken terug op de 40-dagentijd en de diensten rond Pasen. De inbreng van de jonge gezinnen bij de diensten op Palmzondag en Pasen wordt erg gewaardeerd. Gedrukte liturgie en liedboek samen hanteren blijkt voor sommige mensen toch wel lastig te zijn. Laten we dan maar liever alles op papier zetten of op scherm. Het zou trouwens goed zijn om weer een cantorij te hebben, die onbekende liederen voor kan zingen.

Stand van zaken met de Groene Tuinkerker

Er wordt een gemeenteprofiel opgesteld (zie bij punt 1) en er is een gezamenlijke kerkenraadsdag gepland op zaterdag 3 juni.

Vacatures



De diaconie zou er wel iemand bij willen hebben. De vraag is of dat een diaken moet zijn of een ‘diaconale vrijwilliger’. De diaconie gaat eerst nog eens goed naar de taken kijken.

Ouderlingen: Bas Geelhoed stopt als ouderling, dus komt er een vacature in wijk 3. En er was al een vacature in wijk 1. Zijn er mensen te vinden die deze taak op zich willen nemen?

Het moderamen gaat zich hier verder over beraden.

Pastor en werkgroepen

Ria doet verslag van haar werk de afgelopen weken. Ook de diaconie, CvK, de WED en het Pastoraal Overleg doen verslag van de lopende zaken en de plannen.

Een vraag aan de Werkgroep Eredienst: In de NBV21 staat het ‘Onze vader’ in nieuwe woorden, het is de oecumenische versie. Zou de WED er eens naar kunnen kijken of wij die versie ook kunnen gaan gebruiken, b.v. met behulp van de beamer?



Paasdiensten basisschool De Fontein

Basisschool De Fontein heeft paasdiensten in onze kerk gehouden. Die diensten waren erg geslaagd. De techniek was prima in orde, Chesron heeft daarbij een grote rol gespeeld. Hij heeft de diensten ook opgenomen. Kunnen we meer doen met de school?

Tenslotte

Jan bedankt iedereen voor de inbreng en sluit af met een gebed van Huub Oosterhuis.

Wil Wendrich, scriba

Agenda van 10-06 t/m 14-07-2023
**A
g
e
n
d
a**

Zondag	11-06	Kerkdienst 09.30 u
	11-06	Gezinsontmoeting Oosterpark 11.00 u
Maandag	12-06	Pastoraal overleg 11.00 u
	12-06	Kerkenraad 19.30 u
Dinsdag	13-06	Jarige Job en Jet 09.30 u
Dinsdag	13-06	Zomerterras 13.30 u
Woensdag	14-06	Sing Inn 13.30 u
Zondag	18-06	Kerkdienst 09.30 u
	18-06	De Levensbron Hans Bouma 09.30 u
Maandag	19-06	Diaconie 20.00 u
Dinsdag	20-06	Zomerterras 13.30 u
Vrijdag	23-06	Samen aan tafel 18.00 u
Zondag	25-06	Kerkdienst 09.30 u
Dinsdag	27-06	Zomerterras 13.30 u
Woensdag	28-06	College van Kerkrentmeesters 19.30 u
Zaterdag	01-07	Voedselbank 11.00 u
Zondag	02-07	Kerkdienst 09.30 u & afscheid Ria Keijzer
	02-07	Openluchtdienst Koningsplein 14.00 u
Maandag	03-07	Moderamen in Groene Tuinkerkerk 10.00 u
	03-07	Moderamen 19.30 u
Dinsdag	04-07	Werkgroep Eredienst 19.30 u
Vrijdag	07-07	Kopij Kerk aan de Maas
Zondag	09-07	Kerkdienst 09.30 u
	09-07	Redactie 14.00 u
Maandag	10-07	Kerkenraad 19.30 u

Afscheid van Bolnes


Op zondag 2 juli neemt Ria Keijzer-Meeuwse afscheid van onze gemeente. Ze is dan vier jaar pastor/opbouwwerker geweest in Bolnes. Wat is er veel gebeurd in die tijd aan lief en leed en wat hebben we veel met elkaar meegemaakt: diensten, acties, activiteiten, films, kerstherbergen, vrijheidsfestival en nog veel meer!

Ria gaat zelf voor in de dienst op zondag 2 juli en na die dienst is er een mooi programma bedacht door de afscheidscmissie. Alle gemeenteleden hebben de uitnodiging en de brief hierover inmiddels gekregen. (Zo niet, neem dan contact op met Wil Wendrich, tel. 487050 / 06 820 66 497.)

We hebben nog wel wat hulp nodig (en wilt u weten waarbij, lees dan de brief nog even!).

U komt toch ook?

De afscheidscmissie (Arja, Gerda, Janny, Femke, Hugo, Jan, Wil)

Bouwberichten van juni 2023



Het is alweer juni. April en mei waren in hoofd en agenda overvol, maar bijzonder en rijk aan mooie momenten en vorderingen. In deze Bouwberichten kijken we als gewoonlijk terug en vooruit. Uiteraard zal er op 2 juli, mijn afscheidszondag, van alles langskomen uit deze jaren, en daarna zal ik een slotbrief aan u allen schrijven in Kerk aan de Maas.

Overdrachtsdossiers. In de weken van juni en juli maak ik van elke bezigheid een dossier aan met draaiboeken, werkbladen, PR-berichten, flyers en verslagen. Drie uitpuilende kratten staan intussen bij ons thuis. En als ik er even wat doorheen scharrel, dan gaat pas echt het besef doorbreken hoeveel we met elkaar hebben voortgebracht, gaande gehouden en versterkt. Een heerlijk gevoel als je weggaat. Maar ook een klus die je niet even tussendoor afkrijgt. Daarom kan het zijn dat dossiers die bijv. Kerst aangaan iets later binnen komen.

Samenwerken met de Groene Tuinkerkerk. Op zaterdag 3 juni heb ik meegewerkt aan de voorbereiding en het leiden van de kerkenraadsdag tussen de Groene Tuinkerkerk en onze gemeente. Daar waren ook Gerda van der Schilt, Annemarie Tamerius en Joost Trouw bij, leden van de zgn. profielcommissie. U kent het verhaal: in de zomer van 2024 vertrekt ds. Hermie Hummel, per 1 augustus 2023 ga ik weg. We zoeken iemand die midden 2024 als predikant of werker verbonden wil worden aan onze twee gemeenten. Die gemeenten gaan dan nog ieder apart verder, maar wel met meer samenwerking. Om zoiets in banen te leiden en er vaart in te houden is het goed om nu al profielen te maken. Dat wil zeggen: beschrijvingen van de twee kerken. Die worden gebruikt voor een advertentie en een informatief document voor geïnteresseerde predikanten of pastores. Op weg daarheen was dit het moment om *elkaar* te kennen, als dragers van een ambt of een bijzondere verantwoordelijkheid in het besturen van de kerk. Maar ook om *de gemeenten* te kennen in hoe er gewerkt en gedacht wordt.

Wie een profiel maakt gebruikt woorden als diaconaal, liturgisch, pastoraal, lerend of missionair. Maar wat bedoelen we daarmee en waaruit blijkt dat? Dat hebben we nader uitgewerkt. Op dit gebied zijn we echt een heel stuk verder gekomen. Een dag later, op 4 juni, hebben we tijdens het gemeenteberaad allen kennis genomen van deze dag en van de volgende fase in het proces: de uitkomsten en al gemaakte profielschetsen gaan nog even terug naar de twee kerkenraden en dan naar de profielcommissie (met leden uit de twee kerken). Zij komen tot die stukken die gaan helpen bij het vinden van een nieuwe predikant en bij de verdere samenwerking. Mentaal en in de kijk op elkaar hebben we een sprong gemaakt. Het geeft me een fijn gevoel dat ik hieraan heb kunnen bijdragen vanuit mijn ervaring in begeleidingswerk.

Tussenjaar. Voor Bolnes ontstaat er dus een tussenjaar. Ik ga, maar heb aangeboden bepaald werk wel te willen doen op aanvraag. Zo blijf ik beschikbaar voor uitvaarten als een familie daarom vraagt. Ook de Sing Inn blijft en als er een tussentijdse vervanger voor mij wordt gevonden die een beetje moet thuisraken, dan kan ik die op de goede afstand coachen, waar nodig. Ik blijf ook kerkdiensten leiden in Bolnes, maar minder dan nu.

Goud. Met de commissie opbouwwerk (vanaf nu bestaande uit Annemarie Tamerius, Jeanette Bot en Janny van der Voort) is een lijst gemaakt van alle activiteiten zoals die voorkomen in het bestaande jaarprogramma. We vullen nu in wie aanspreekpunt wordt. In de volgende editie van Kerk aan de Maas krijgt u daarin inzage. Heeft u zin om in dat nieuwe seizoen een stukje werk over te nemen (in denkwerk of uitvoering), meld u zich dan bij een van deze mensen of bij Wil Wendrich.

Zomerterras. In de maanden juni en augustus is op elke dinsdagmiddag van 13.30 tot 15.30 uur het zomerterras geopend. Ik ben er in juni natuurlijk bij, maar in augustus niet meer. Gelukkig zijn er mensen gevonden die dit zomerterras, dat vorig jaar een prima toeloop kende, gaan voortzetten. Hulde!

Sing Inn. Nieuw is dat de Sing inn ook doorgaat. Een grote wens van aanwezigen. Wim Keijzer, pianist Jan van der Meer en ik hebben elkaar erover gesproken. Samen bieden we enkele extra Sing Inns aan vanaf oktober. Een leuke gelegenheid elkaar af en toe te zien. Procesmatig gezien is zo'n activiteit een kans om deze inloop voor kerk en buurt (en met wat PR-hulp in de Groene Tuinkerkerk ook met deze gemeente erbij) te handhaven. We geven er, zo blijkt, mensen iets mee dat verbinding brengt met religie en met onze kerk, en zingen is dan een geweldige leuke vorm, zeker als het goed is voorbereid.

De laatste (extra!) Sing Inn is op woensdag 14 juni a.s., ook hier om 13.30 uur. Het programma bevat de leukste onderdelen uit de afgelopen jaren en heet daarom "The best of...". Komt u ook? Aanmelden hoeft niet.

Allemaal bijzondere vogels. Het was wat veel: 5 kerkdiensten in 2 weken, maar het is gelukt en u gaf



fijne reacties na Hemelvaart, Pinksteren en 4 juni. Gerda, Bas, Janny, Wil en ik hebben met veel genoegen en humor (zou dit ook een vrucht van de Geest zijn?) gewerkt aan de Pinkster-dienst. We kozen voor het accent op 'de vogel Gods', beeld voor de geest die bezielt. De Ruach (Hebreeuws) is de adem die in Genesis een scheppende en onderscheid aanbrenghende kracht is. De pneuma (Grieks), die adem geeft, zoals longen dat doen om gezind te blijven of in leven te blijven). De Spiritus (Spirit) die kracht geeft aan onze daden, keuzes en creativiteit.

Wat een feest was het, met een zeer goed gevulde kerk, een ad hoc zanggroep, het "Masithi" (met trommel en al!) en heel veel vogels.

De mus. Een week later (op 4 juni) werd naast de kleine mus van Pinksteren een grotere mus neergezet: Nico de Mus. Bij al zijn weten (als rechtsgeleerde) had hij vragen over zin en geloof. Hij ging 's nachts naar Jezus. In een aan Huub Oosterhuis gewijde dienst bespraken we hoe belangrijk het is dat je je altijd eerst goed laat informeren, vragen stelt, interesse toont, voordat je oordeelt of regels stelt.

En dat gesprekken over zin en geloof altijd om zelfonderzoek en om engagement vragen. We citeerden Ghandi, die zei: "Wees zelf de verandering die je voor de wereld wenst". En zo kwam Nicodemus van het 'weten' bij het "geweten" nadat Jezus hem had uitgelegd dat er iets van wedergeboorte nodig was. Daarbij gebruikte Jezus de beelden van water en Geest, woorden die ook Oosterhuis bezigt naast zoveel andere ruime beelden waarmee Oosterhuis ervoor zorgt dat we de Geest niet dichttimmeren met leerstellingen of spektakelbeking. Fijn dat het ook hier weer druk was in de kerk. Na afloop volgde een mooi gemeenteberaad over de samenwerking met de Groene Tuinkerkerk.

Zomerschool. Carla trouw schreef in het najaar in dit kerkblad over haar deelname aan de theologische zomerschool in den Haag, waaraan zij had meegedaan. Als docent gemeenteopbouw bij de TVG werd mij jaren geleden gevraagd iets op te zetten om de belangstelling voor theologie te versterken, en het werd een zomerschool. We gaan de vijfde editie in, en wijken uit naar een iets grotere ruimte, omdat er vorig jaar meer belangstelling was dan we konden plaatsen. Er is nu plek voor maximaal 60 deelnemers. Carla, Janny van der Voort, Gerda van der Schilt en Annemarie Tamerius gaan alle vier meedoen dit jaar. Is er iemand onder u die dit ook graag wil, vraag dan bij een van hen naar hun bevindingen. Rond 10 juni is het programma helemaal rond en zijn sprekers en thema's bekend. De zomerschool is van 21 t/m 25 augustus. Vier dagen van die week (de woensdag is vrij) zijn er lessen van 10.00 tot 16.00 uur. Deelname kost (inclusief materialen, koffie/thee/lekkers) € 80,-. Je kunt alleen voor de hele week inschrijven.

Ik wens u en jullie een mooie junimaand toe. Hopelijk zie we elkaar op het zomerterras, bij de Sing Inn, in de wandelgangen en bij de dienst + het feestprogramma daarna op 2 juli. De afscheidsdienst zal veel te maken hebben met mijn leven en werk, bij het programma er omheen laat ik me graag verrassen.

Hartelijke groet en alle sterkte voor wie zorgen heeft.
Ria Keijzer – Meeuwse.

Wat voor mens wil je zijn?

Het verhaal van de barmhartige Samaritaan

Zondag, 18 juni 2023 om 9.30 uur in De Levensbron te Ridderkerk.

Hans Bouma, voorganger en verhaal – Arie de Korte, orgel/piano.



‘Het was onontkoombaar, verschillende signalen kondigden het al aan: ik kwam in een diepe crisis terecht. Niets van wat ik had opgebouwd interesseerde me nog.

Met leegte, alleen maar gapende leegte om mij heen moest ik antwoord geven op die vraag die mij permanent achtervolgde: “Jij, jij Marcus, wat voor mens wil jij zijn – wat voor mens?”

Woorden van de barmhartige Samaritaan uit Lucas 10. In deze dienst vertelt hij bij monde van Hans

Bouma zijn verhaal, Wat voor mens wil je zijn? Een even schokkend als bevrijdend verhaal waaraan Arie de Korte muzikaal deelneemt.

Het verhaal wordt ingeleid door de poëtisch-muzikale collage Vaste voet aan grond.

Verjaardagen

Juni

- 6 Dien van Rixoord-Van Wijngaarden
- 10 Hennie Combee-Koedood
- 12 Eva Leertouwer
- 18 Harm Carolus
- 19 Truus Luijendijk - van Nes
- 20 Rinus Bakker
- 21 Marline van der Schilt
- 21 Collin van der Pijl
- 23 Paulien Witter-Van Driel
- 24 Bets den Breejen
- 25 Jan Luijendijk
- 25 Joke Ruinard-Hollebrandse
- 26 Ivone Opmeer-Kooi
- 29 Fay van de Graaf
- 30 Nel Hengstmengel-Delhaas

Juli

- 1 Jelle Pleun Bekkema
- 2 Jolanda Konijnenburg - Klerk
- 2 Ineke Overweg-van der Hoeven
- 3 Timo van der Schilt
- 6 Ruben Zandink
- 8 Femke Zandink-v.d. Voort
- 11 Willy Zuurveld-Kelderman
- 11 Cas Schinkelshoek



Bloemen van de kerk

De bloemen van de kerk zijn de afgelopen weken, als groet en bemoediging namens ons allen, gegaan naar:

- Lia en Jitse Pietersma op 14 mei
- Bep den Breejen op 18 mei
- Wil en Dirk Ketting op 21 mei
- Adrie en Ton Knauff op 28 mei
- Sophia en Piet de Lijster op 4 juni

Weet u misschien ook iemand die we er blij mee kunnen maken? Laat het mij weten!
Met vriendelijke groeten, Wil Wendrich, tel 0180 487050, scribe@pgbolnes.nl

Gemeenteberichten

Huwelijken

Marline van der Schilt en Benny Bucur zijn getrouwd op 17 mei. We wensen jullie veel geluk!

Nel en Cor Hengstmengel-Delhaas zijn op 4 juli 60 jaar getrouwd. Alvast gefeliciteerd en nog vele goede jaren gewenst met jullie kinderen en kleinkinderen.

Kaartje?

Op bezoek bij **Marry Loch** kreeg ze net een lekker gebakje ter gelegenheid van de verjaardag van de koning. Ze maakt het goed maar ze mist ons. Een kaartje?

Gasten

U ziet hen sinds de Sing Inn en Pasen bijna wekelijks in onze kerk: **Cor en Yvonne van Krimpen**. Zij wonen in de Beverwaard. Cor is ernstig ziek. Samen voelen ze zich geraakt en geholpen door wat onze kerk biedt in de liturgie en in gemeenschapszin. Het is fijn als we bij diensten en bij de koffie laten merken dat we hen zien en dat we meeleven. We heten hen welkom!



Vertrek

Sander en Marijke Geelhoed gaan met hun twee kinderen David en Nora voor enkele jaren naar Saba, een van de Bovenwindse Eilanden. Het is een keuze die voor henzelf en voor hun naasten een grote verandering inhoudt. We wensen hen geluk toe en gezondheid en een tijd die aanpassingen vraagt maar vast ook verrijkende ervaringen oplevert. Marijke gaat daar werken in het onderwijs en Sander vindt ongetwijfeld ook zijn draai. We zullen hen missen, maar media maken in deze tijd zoveel mogelijk dat we vast sterk met elkaar verbonden blijven. Een wie weet lezen we af en toe eens iets van hun hand in het kerkblad. Heel graag!

Jitse Pietersma geniet van de diensten, samen met **zijn vrouw Lia** die sinds kort lid is van onze kerk. Maar zijn ogen laten hem nu erg in de steek. Ook de grote-letter-liturgie is niet meer afdoende om mee te kunnen lezen en zingen tijdens de dienst. We hopen en bidden dat deze verslechtering gestopt kan worden en wensen hem en Lia sterkte om hiermee om te gaan.

Ria Keijzer.

Bedankt

Wij zijn niet vergeten met onze 50-jarige bruiloft op 10 mei. Bedankt voor de bloemen, kaarten en telefoontjes. Tevens bedankt voor alle reacties naar Gert toe naar aanleiding van zijn ziekzijn na de rugoperatie. De revalidatie gaat de goede kant op en ook de uitslag van de oncoloog was geruststellend. Alle behandelingen zijn 100% aangeslagen, wij gaan dankbaar de zomer in.

Met vriendelijke groet,
Gert en Miep

Lieve gemeenteleden van Kerk aan de Maas

Al het meeleven dat door jullie is getoond, door een niet onderbroken stroom van kaarten en gesprekjes die wij hebben gekregen tijdens moeilijke dagen maar ook bij hoogtepunten in ons leven, hebben wij als gezin zeer gewaardeerd.

Teun was geliefd bij velen in onze gemeente, we hebben ook heel veel mooie dingen mogen beleven tijdens de periode die Teun als koster/beheerder bijna 24/7 in de kerk doorbracht.

We hebben daar prachtige herinneringen aan. Allerlei culturen hebben we gastvrij ontvangen en er van genoten. Ik denk aan de doopfeesten van de Eritrese gemeenschap. Ook ben ik heel erg dankbaar dat we zo'n lieve band mochten opbouwen met HOW Hullanda, de gebeden die zij met ons deden. Het gaf en geeft mij het gevoel van verbondenheid.

Zo ook met de grote verscheidenheid aan voorgangers die onze gemeente maakt tot een warme gemeente. Velen van hen hebben ook hun medeleven en dankbaarheid uitgesproken aan mij voor de man die Teun was.

Ik ben dan ook heel erg dankbaar dat Teun mijn man is geweest. We waren ruim 53 jaar getrouwd, wat ook gepaard ging met hoogte- en dieptepunten. Onze eerste zoon **Roland** werd stil geboren en in de dankdienst voor het leven van Teun heeft voor het eerst zijn naam ook geklonken in de kerk. Dat was voor mij en Ronald en Arnoud met hun gezinnen ook een heel emotioneel moment.

De dienst die zo mooi was en zo ontzettend druk bezocht, heeft diepe indruk op ons gemaakt. Daar danken wij ook pastor Pieter Mostert en organist Jan van der Meer die inviel voor Thea Verhagen heel hartelijk voor.

*Hoe wonderlijk mooi is uw eeuwige Naam
Verborgen aanwezig deelt U mijn bestaan
Waar ik ben, bent U: wat een kostbaar geheim
Uw naam is 'Ik ben' en 'Ik zal er zijn'.*

*Een boog in de wolken als teken van trouw
Staat boven mijn leven, zegt: Ik ben bij jou
In tijden van vreugde, maar ook van verdriet
Ben ik bij U veilig, U die mij ziet.*

*'Ik ben die Ik ben' is uw eeuwige naam
Onnoembaar aanwezig deelt U mijn bestaan
Hoe adembenemend, ontroerend dichtbij
Uw naam is 'Ik ben', en 'Ik zal er zijn'.*



Namens ons allen, Gods zegen voor de toekomst gewenst!
Marianne Molendijk

Wij gedenken Wim de Jong

Op vrijdag 12 mei is Wim de Jong overleden. Hij bereikte een hoge leeftijd (hij werd 93 jaar oud). Al langer was zijn gehoor een ernstig probleem om te communiceren, en na een beroerte en de ontdekking van tumoren in zijn longen was hij moe. Hij miste Stijnie, die recentelijk moest verhuizen naar de Riederborgh vanwege dementie. Dat alles trok een wissel en die zorgde er voor dat de familie Wim in vrede kon loslaten.



Stijnie en Wim hadden een zeer gelukkig huwelijk waarin ze elkaar aanvulden en sterk betrokken waren op onze geloofsgemeenschap.

Stijnie was altijd zorgzaam en gastvrij, Wim evenzo. Hij vervulde daarnaast taken in het schoolbestuur en in onze kerk. Wim was een tuinder in hart en nieren. Hij legde o.a. de kerktuin aan zoals wij die nu kennen en verzorgde die ook jarenlang. Ook was hij betrokken bij de Rofafabo, de grote rommelmarkt van de kerk.

Ria Keijzer heeft met dochter Antine en haar man Arco de dienst voorbereid en geleid. De trouwtekst was de basis. "Heb elkaar lief zoals Ik jullie liefheb. En laat daarmee zien dat je bij mij hoort". De concreetheid van die woorden vonden we in 1 Korinthe 13, de ode aan de liefde. Over Wim is een zegen uitgesproken en er zijn liefdevolle woorden gezegd, gezongen en in beelden gevat.

Behalve liefde voor de natuur had Wim een passie voor het verleden van Bolnes en haar kerken. Hij verzamelde en bundelde de informatie grondig en op een zeer systematische manier. In dat licht kwam ook de nieuwe naam van onze kerk ter sprake. Ria kreeg van Wim ooit de notulen mee van de vergadering waarin in 1958 voor de Latijnse spreuk op de gevel werd gekozen. Dankzij die inzage konden wij in Bolnes met een gerust hart kiezen voor een nieuwer en passend visitekaartje. En Wim maakte hiervoor zelf nog een ontwerp.

De aandacht voor Wim en Stijnie vanuit onze kerk is altijd erg gewaardeerd. Ook Truus is daarbij genoemd; zij heeft hen beiden met toewijding en trouw bezocht en geholpen.

Wim was een mens om van te houden, zachtmoedig, loyaal, bescheiden, opmerkzaam en puur. We mogen geloven dat hij nu bij God is, waar alle pijn, doofheid en verdriet voorbij zijn.

Laten we aan Stijnie blijven denken, die nu momenten zal kennen van verdriet en wellicht nog meer verwarring. En aan Antine die zich zo lang en zo intens aan haar ouders heeft gewijd.

Ria Keijzer-Meeuwse

Bedankt



Beste leden van de Kerk aan de Maas.

Heel hartelijk dank voor uw aanwezigheid bij de afscheidsdienst op 19 mei en alle medeleven en kaarten die we mochten ontvangen na het overlijden van mijn man en onze (schoon)vader en opa, Wim de Jong.

Het was hartverwarmend.

De foto hiernaast is genomen op 14 februari tijdens de Job & Jet-bijeenkomst.

Stijnie de Jong (Riederborgh kamer 208), Antine, Arco & Dirk

Pinksterdienst 28 mei 2023 – Thema “Een bijzondere vogel”**Openluchtdienst 2 juli**

Op zondag 2 juli is er een openluchtdienst op het Koningsplein. Het thema van de dienst is “Kracht van de Liefde”. We willen graag samen God groot maken en laten zien dat het evangelie ons samenbindt en hoopvol is voor iedereen.

De voorganger is Jan Paul Apon (voorganger van de Kern). Het koor His Voice uit de Alblasserdam zingt en begeleidt de samenzang. Vanaf 13:50 zingt het koor. Om 14:00 begint de dienst. Neem een stoel mee!

Wanneer het weer niet mee werkt, kunnen we uitwijken naar het dichtbijgelegen kerkgebouw de Levensbron, Jan Luykenstraat.

De dienst wordt georganiseerd door 13 verschillende geloofsgemeenschappen uit Ridderkerk. Van welke kerk men lid is doet er niet toe, ook al ben je ongelovig maar wel geïnteresseerd: iedereen is van harte welkom!

Helpt u mee door mensen voor de dienst uit te nodigen en door te komen?

De werkgroep openluchtdienst





Collectes

Collectes

Datum	Bestemming	Bedrag
07-05-2023	Diaconie	€ 87,11
07-05-2023	KIA Oekraïne	€ 152,11
07-05-2023	Social Store Ridderkerk	€ 84,85
14-05-2023	Kerk	€ 50,00
14-05-2023	KIA Binnenlands Diaconaat	€ 61,42
14-05-2023	Social Store Ridderkerk	€ 61,75
18-05-2023	Kerk	€ 61,10
18-05-2023	Diaconie	€ 61,45
18-05-2023	Social Store Ridderkerk	€ 48,45
21-05-2023	PKN Missionair werk	€ 72,15
21-05-2023	Diaconie	€ 67,05
21-05-2023	Social Store Ridderkerk	€ 52,00
28-05-2023	Kerk	€ 45,85
28-05-2023	KIA Egypte	€ 111,70
28-05-2023	Social Store Ridderkerk	€ 75,95

Woordzoeker bij Pinksteren, Handelingen 2: 1 – 13

H	F	L	E	Z	H	C	I	Z	E	A	N	E	E	J	I	B	K
E	I	E	I	G	E	N	L	B	A	G	N	E	T	I	U	B	M
M	T	D	M	H	A	M	D	N	E	R	E	D	N	A	S	A	R
E	T	F	S	E	J	N	B	K	I	O	E	I	O	C	N	Z	A
L	W	R	R	A	L	R	E	G	I	T	H	C	A	N	O	O	W
A	L	L	E	M	A	A	L	D	I	E	E	G	E	E	E	N	K
T	N	P	D	K	S	B	Z	G	A	O	A	N	T	D	H	T	N
N	F	N	E	D	O	J	R	U	O	D	S	E	G	L	R	S	E
E	H	U	I	S	N	E	K	E	R	P	S	G	A	E	W	G	G
N	E	D	N	O	O	T	R	E	V	E	H	E	L	E	I	I	N
N	G	N	I	L	E	S	T	O	L	P	J	O	I	D	N	G	O
O	J	E	E	R	N	S	N	E	K	L	O	V	L	R	D	D	T
G	C	T	T	G	K	M	D	V	R	O	M	E	E	E	V	P	S
E	O	T	G	N	I	R	E	D	N	O	W	R	E	V	L	E	E
B	J	O	I	G	E	L	U	I	D	E	T	V	E	U	A	W	E
D	B	P	N	B	D	H	I	I	G	V	U	U	R	L	A	H	G
H	R	S	E	L	E	E	V	E	T	A	A	L	S	D	G	C	Q
I	N	E	M	A	S	D	O	G	H	N	E	D	R	E	W	I	K

AANBRAK
 ALLEMAAL
 ANDEREN
 BEGONNEN
 BIJEN
 BUTTEN
 DADEN
 EIGEN
 GALILEEERS
 GEEST
 GELUID
 GEWELDIGE
 GODS
 GROTE
 HEILIGE
 HELE
 HEMEL
 HUIS
 IEDER
 JERUZALEM
 JODEN
 MANNEN
 MENIGTE

ONDER
 PINKSTERDAG
 PLOTSELING
 SAMEN
 SPOTTEND
 SPREKEN
 TAAL
 TEVEEL
 TONGEN
 VERBAASD
 VERDEELDEN
 VERTOONDEN
 VERVULD
 VERWONDERING
 VOLKEN
 VROME
 VULDE
 VUUR
 WERDEN
 WINDVLAAG
 WOONACHTIG
 ZICHZELF
 ZOETE

Berichten van de diaconie

De derde collecte in 2023 voor Social Store van IDB Ridderkerk



Informatie: Op 17 juni 2023 kunt u vanaf 10.00 tot 16.00 op onze locatie kennismaken en zien wat Social Store doet. Ook zullen andere organisaties presentaties geven en zullen er workshops worden gehouden. Sinds de opening in april j.l. zijn er inmiddels 80 Ridderkerkers die gebruik maken van het uitgiftepunt waar producten zoals wasmiddel, tandpasta, toiletpapier en andere drogisterij artikelen worden verstrekt. Zet 17 juni alvast in uw agenda. Hartelijk welkom bij Social Store aan de Sportlaan 8, naast de Fakkels. Social Store is een nieuw sociaal project van het IDB (de samenwerkende Ridderkerkse diaconieën).

Maarten de Keizer, PR en pers Social Store

Zondag 18 juni en 9 juli 2023 Diaconie algemeen doel/noodsituaties

Deze collectes kunnen voor plotseling optredende noodsituaties worden bestemd of door de diaconie ingezet worden voor plaatselijke en/of regionale projecten.

**kerk
in actie**

Zondag 25 juni 2023 Werelddiaconaat Colombia



Op 20 juni is het Wereldvluchtelingendag. Wereldwijd zijn er zo'n 82 miljoen mensen op de vlucht. Dit jaar collecteren we voor Venezolaanse vluchtelingen in Colombia.

Door de politieke en economische crisis in Venezuela steken vluchtelingen uit dit land regelmatig de grens met Colombia over, op zoek naar bestaanszekerheid. Met name kinderen en jongeren zonder familie zijn kwetsbaar voor (seksuele) uitbuiting. Met steun van Kerk in Actie begeleidt de Colombiaanse organisatie Renacer jongeren om te voorkomen dat ze in handen van mensenhandelaren vallen.

Zondag 25 juni 2023 Heilig Avondmaal, 3^e collecte is voor Mercy Ships *Drijvende ziekenhuizen in Afrika*



De Africa Mercy (2007 - heden)

Mercy Ships begon met een droom: ziekenhuisschepen bemant met vrijwilligers die de armste landen van de wereld helpen door medische zorg te bieden. Gods liefde op een praktische manier aan de allerarmsten laten zien. Door de jaren heen heeft Mercy Ships met een handvol schepen meer dan twee miljoen mensen in ontwikkelingslanden geholpen met medische operaties en ontwikkelingsprojecten. En elke dag, met elke operatie, elk patiënt, brengen we die droom in vervulling.

Het werk van Mercy Ships bestaat uit een aantal medische programma's en training & voorlichting. De medische operaties van Mercy Ships pakken de meest voorkomende aandoeningen in Afrika aan. Zo helpen we kinderen en volwassenen die te kampen hebben met aandoeningen als gespleten lippen, tumoren, oogkwalen en ernstig vergroeide benen (bij kinderen). Door trainingen en medisch onderwijs dragen we bij aan de verbetering van de gezondheidszorg in een land. Zo kan de gezondheidszorg zich blijven ontwikkelen nadat de Africa Mercy vertrokken is. Voor meer informatie: www.mercyships.nl



De Global Mercy (2021 – heden)

Zondag 2 juli 2023 Werelddiaconaat Indonesië



De Indonesische provincie Oost-Nusa Tenggara is een van de armste gebieden van Indonesië. Veel mensen die hier wonen trekken naar andere Indonesische provincies, of naar het buitenland, zoals bijvoorbeeld Maleisië. Sommige migranten hebben niet de juiste papieren, waardoor ze onbeschermd zijn en makkelijk slachtoffer worden van mensenhandel.

De Timorese Kerk (GMIT) geeft voorlichting over veilige migratie, zet economische projecten op zodat mensen minder snel migreren en biedt pastorale en praktische hulp aan getraumatiseerde slachtoffers.

Zondag 16 juli

Op 16 juli zijn de collectes voor de Bloemen en de Diaconie.

Derde collecte voor Afrika: noodhulp en rampenpreventie in Ethiopië



Op zondag 18 juni sluiten we de inzameling voor Social Store in Ridderkerk af en beginnen we met een nieuw inzamelingsproject. Van zondag 2 juli t/m zondag 20 augustus 2023 is de derde collecte bestemd voor noodhulp en rampenpreventie in Ethiopië. Er dreigt voor 23 miljoen mensen in Ethiopië, Kenia en Somalië hongersnood. Door aanhoudende, uitzonderlijke droogte gaan gewassen dood en sterven dieren. Volgens de Verenigde Naties is de situatie in de Hoorn van Afrika sinds 1981 niet zó nijpend geweest.

Via het internationale kerkelijke netwerk van Kerk in Actie kan met onze bijdrage water en voedsel uitgedeeld worden, vooral aan de meest kwetsbaren. Daarnaast steunen we daarmee ook rampenpreventie: boeren en boerinnen leren vruchtbare grond vasthouden, de bodem irrigeren en nieuwe gewassen verbouwen die tegen droogte kunnen. Ze gebruiken een weeralarm om te zien wanneer ze kunnen planten en oogsten. Ook leren ze over andere bronnen van inkomsten (een eigen bedrijf) zodat ze minder kwetsbaar zijn als de oogst tegenvalt. Lees meer op www.kerkinactie.nl/ethiopië

Helpt u mee om deze collectes tot een succes te maken? Hartelijk dank!

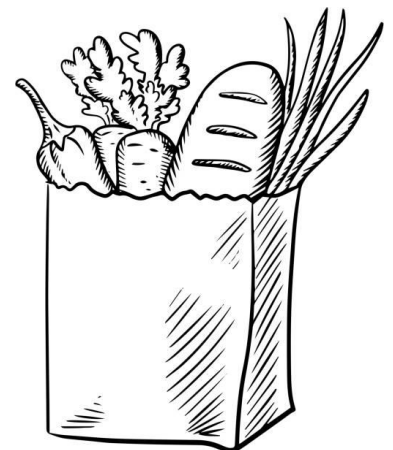
Voedselbank

Op zaterdag 1 juli kunt u weer producten inleveren voor de Voedselbank. Gevraagd worden: Groente in potten of blikken, soep, tandpasta, tandenborstels, shampoo, douchefris, maandverband en allerlei houdbare producten.

U kunt alles inleveren tussen 11 uur en 12 uur bij de ingang van ons kerkgebouw.

Namens de diaconie en vooral namens de mensen die het zo hard nodig hebben: hartelijk dank.

Namens de diaconie,
Marjan Geelhoed & Arja van Wingerden



Koffieochtend



De koffieochtend is een begrip binnen onze gemeente. Vele gezellige ochtenden met koffie, thee, ontmoetingen, fijne gesprekken en een spelletje zijn er geweest.

Helaas is de opkomst de afgelopen jaren steeds minder geworden. Afgelopen winter hebben we wat nieuwe 'ingrediënten' aan de koffieochtend toegevoegd en de naam veranderd naar 'Het Winterterras'. Maar de opkomst bleef laag waardoor we nu (diaconie, Miep en Paula) besloten

hebben om met deze activiteit te stoppen. Gelukkig zijn er veel andere activiteiten waarin we elkaar kunnen ontmoeten. In de zomer is er al jaren het zomerterras en dat gaat gewoon door.

De koffieochtend is door diverse mensen altijd met veel plezier gedaan en de laatste periode waren Miep en Paula de gastvrouwen. Als diaconie willen we Miep en Paula heel hartelijk bedanken voor hun inzet en gastvrijheid!

Miep, Paula en Marjon

Samen aan tafel op vrijdag 23 juni

**DE GROENE
POLLEPEL**
CATERING | KOOKSCHOOL
Genieten van gezond eten

Marianne van Wijhe
Nicolaas Beetslaan 66
2985 VH Ridderkerk
06 - 3616 8156
marianne@degroenepollepel.nl
www.degroenepollepel.nl

Op vrijdag 23 juni is er weer een gezellige maaltijd in de grote zaal van de kerk.

Ook zijn er weer hulpkrachten nodig om dit diner klaar te maken.

Het is gezellig werk en tussendoor hebben we echt ook tijd voor een kopje koffie of thee.

We gaan aan tafel om 18 uur, inloop vanaf 17.30 uur. De helpers zijn welkom vanaf 15.00 uur.

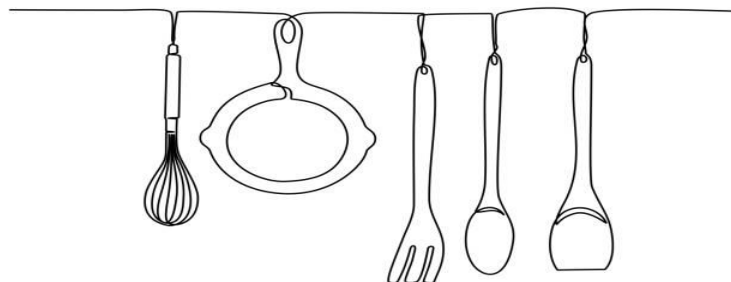
Komt u ook? En brengt u iemand mee? Iedereen is welkom, graag aanmelden **uiterlijk maandag 19 juni**. De kosten: € 7,50.

Heeft u dieetwensen, of heeft u vervoer nodig? Geef het door, het wordt geregeld.

Voor nu tot ziens op 23 juni!

Annemarie Tamerius, aetamerius@kpnmail.nl,
tel 0180 416135 / 0644668365

Wil Wendrich, scriba@pgbolnes.nl
tel 0180 487050 / 06 820 66 497



JOP

Op 2 juli is de laatste nevendienst van dit seizoen. Op deze zondag zullen we ook afscheid nemen van dominee Ria. Na de vakantie gaan we weer van start met de nevendienst.

Job & Jet-feestje is verzet!

Weet je het nog? Omdat op deze zondag dominee Ria afscheid neemt, denken we dat het voor jullie leuker is om ook daarbij te zijn. Jullie Job & Jet-feestje vieren we op **3 september**, na de kerkdienst! Dat feestje komt er dus gewoon aan!



Femke en Janny

De leukste bladzijde

Tortillawraps

1 rode paprika, 1 prei, 2 el traditionele olijfolie, 400 g rundergehakt, 400 g kidneybonen uit blik, 1 tl gemalen komijn, 400 ml tomatensaus, 8 tortillawraps, 100 g geraspte kaas.



Verwarm de oven voor op 200 °C. Verwijder de steel en zaadjes van de paprika en snijd het vruchtvlees in blokjes.

Was de prei en snijd in dunne ringen.

Verhit de olie in een ruime koekenpan en bak de prei en paprika op laag vuur gedurende 2 minuten. Voeg het gehakt toe en bak het rul in 3 minuten.

Laat de bonen uitlekken en spoel schoon onder koud stromend water.

Doe de bonen, komijn en 100 ml van de tomatensaus in de pan en bak 3-4 minuten. Breng op smaak met peper en eventueel zout.

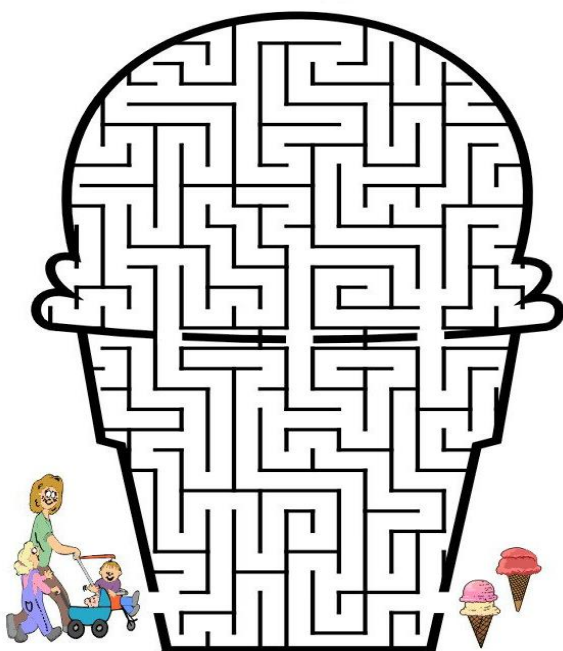
Verdeel het gehaktmengsel over het midden van de tortilla's en rol deze op. Vet de ovenschaal in en leg de tortilla's er naast elkaar in.

Schenk de rest van de tomatensaus erover en bestrooi met de kaas.

Bak de tortilla's ca. 20 minuten. in de oven tot de kaas goudbruin is.

Doolhofpuzzel op zoek naar de ijsjes

Trek een lijntje naar de juiste schaduw



Weet je dat...

Alleen de vrouwtjesmuggen kunnen steken?
Er 9 miljoen mensen op dezelfde dag jarig zijn als jij?
Je niet aan je ellebogen kunt likken?
Er meer kippen op de wereld zijn dan mensen?
Als je je neus dichtknijpt je dan niet kan neuriën?

**Raadsels**

1. Ik heb veel tanden, maar kan niet bijten.
2. Een meisje viel van een 6 meter hoge ladder, maar was niet gewond. Hoe kan dat?
3. Er is een huis met één verdieping waar alles geel is. De muren zijn geel. De deuren zijn geel. Zelfs al het meubilair is geel. Het huis heeft gele bedden en gele banken. Welke kleur heeft de trap?

Vlinder van strijkkralen

Nodig: 4 chenilledraden, knijper, verf, strijkkralen, pompoms, lijm.
Per vleugel heb je één chenilledraad nodig waaraan je strijkkralen rijgt.
Daarna buig je ze in de juiste vorm.
Als je eenmaal twee vleugels hebt, draai je ze aan elkaar en klem je ze in een knijper, doe er een beetje lijm tussen om te zorgen dat het goed blijft zitten.
Met een ander stukje chenilledraad en een paar pompoms, of strijkkralen aan het uiteinde maak je voelsprietten, zet het vast met wat lijm.

Een bijzondere dag in juni.....

Op 9 juni was het Donald Duckdag, wist jij dat?

Dit staat er over geschreven op internet:

Op 25 oktober wordt in Nederland Donald Duck Dag gevierd, maar in Amerika vieren ze op 9 juni Donald Duck Dag. Waarom is dat verschil? Op 25 oktober 1952 viel het eerste Donald Duck-weekblad, toen als bijlage van het weekblad Margriet, op de Nederlandse deurmatten.

Op 9 juni 1934 was Donald Duck voor de eerste keer te zien in De Disneyfilm "The Wise Little Hen" en daarom wordt die datum aangehouden in Amerika.

Zijn eerste optreden maakte zo'n indruk dat mensen brieven aan Walt Disney gingen schrijven met de vraag of die eend niet vaker kon meedoen, ze vonden die luidruchtige kwaai eend in zijn matrozenpakje dolkomisch.

Leuk om te weten, toch?



Antwoorden raadsels: 1. Kam, 2. Ze viel van de onderste trede. 3. Er is geen trap, het huis heeft 1 verdieping.

Veel plezier weer met deze bladzijde.

Gelukwens 75 jaar staat Israël

Het moderamen van de generale synode heeft een gelukwens gestuurd aan Joodse partners om hen te feliciteren met het 75-jarige bestaan van de staat Israël.

Aan onze Joodse gesprekspartners



Op 26 april, op 5 Iar, is het 75 jaar geleden dat de Joodse staat Israël door David Ben Goerion werd uitgeroepen. Voor de meeste Joden wereldwijd behoren het land en de staat Israël tot hun identiteit. Na de verschrikkingen van de Sjoa in de Tweede Wereldoorlog is voor velen binnen uw familieverbanden de staat Israël een veilige thuishaven geworden. Tot in deze tijd is ze dit, in de dreiging van antisemitisme.

Hoewel we als kerk geen relaties met staten onderhouden, beseffen en erkennen we dat het land en de staat Israël deze belangrijke rol vervullen. Met u zijn wij dankbaar dat de staat Israël 75 jaar bestaat. Het is onze hoop en ons verlangen dat Israël een veilig thuis kan worden voor alle inwoners van het land.

We beseffen hoezeer de staat Israël met al haar inwoners een tijd van grote spanningen doormaakt. We delen met u de profetische droom van een inclusieve samenleving, zoals verwoord in de Onafhankelijkheidsverklaring, een staat 'gebaseerd op het principe van vrijheid, gerechtigheid en vrede'.

*Mogen trouw en liefde elkaar omhelzen
recht en vrede elkaar begroeten met een kus.
(Psalm 85:11)*

In verbondenheid,
namens het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland
ds. René de Reuver

Ds. De Reuver geeft bij deze gelukwens een eigen overweging, die staat hieronder.

Overwegingen bij gelukwens 75 jaar staat Israël



Ds. René de Reuver
scriba generale synode

"In dit artikel geven we enkele aanvullende gedachten bij de gelukwens n.a.v. het 75 jaar bestaan van de staat Israël. We hopen en bidden dat de profetische droom van vreedzaam samenleven zal kunnen gelden voor alle bewoners."

Vandaag, op 5 Iar (naar onze kalender 14 mei), is het 75 jaar geleden dat de Joodse staat Israël door David Ben Goerion werd uitgeroepen. Als Protestantse Kerk staan we stil bij dit gedenkwaardige feit. Hoewel we als kerk geen banden met staten hebben, beseffen en erkennen we dat het land en de staat Israël voor de meeste Joden wereldwijd en ook in Nederland een belangrijk onderdeel van de identiteit is. Het is voor velen een veilige thuishaven geworden, na de verschrikkingen van de Sjoa in de Tweede Wereldoorlog.

In de Onafhankelijkheidsverklaring van 1948 wordt beklemtoond dat in het land Israël de geestelijke, religieuze en politieke identiteit van het Joodse volk gevormd werd. 'Door dit historische besef gedragen, zijn de Joden door de eeuwen heen naar het land van hun vaders teruggekeerd om hun erkenning als natie te herwinnen'. Tevens wordt gewezen op de noodzaak van een eigen thuis na de moordpartijen van de moderne tijd, wat de schrijver A.B. Yehoshua later 'het uit wanhoop geboren recht' noemde. We

beseffen dat we als Nederlandse samenleving een schuldig verleden hebben ten aanzien van de grote Joodse gemeenschap die in de Tweede Wereldoorlog is weggevoerd en vermoord en dat we in de opvang van teruggekeerde Joden te kort geschoten zijn.

In diezelfde Onafhankelijkheidsverklaring is er de intentie om de ontwikkeling van het land te benutten voor al zijn inwoners. De staat Israël 'zal gebaseerd zijn op het principe van vrijheid, gerechtigheid en vrede, zal volledige sociale en politieke gelijke rechten handhaven voor al zijn burgers'.



Deze intentie en droom delen we als kerk. Tegelijk beseffen we dat deze profetische visie telkens weer botst op de rauwe werkelijkheid. Als Protestantse Kerk in Nederland onderhouden we relaties met zowel Joodse als christelijke Palestijnse partners in Israël en Palestina. Daardoor horen en weten we hoe gespannen en hopeloos de situatie is en hoe de vreugde van de een het verdriet van de ander kan zijn.

De onderscheiden trauma's bij de diverse bevolkingsgroepen zijn zeer diep en zorgen voor grote verdeeldheid. We beseffen dat de Israëlische samenleving met al haar bevolkingsgroepen onder grote druk staat en dat dit alles ook een weerslag heeft op de Nederlandse verhoudingen.

Wij hopen en bidden, dat steeds meer inwoners van het land bereid zullen zijn de wegen van vrede en verzoening te bewandelen, door elkaar te zien en te erkennen, door de diepe wonden van elkaar aan te raken en te leren respecteren, en door telkens kleine stappen te maken naar een inclusieve samenleving waarin joden en niet-joden veilig en vredig samen kunnen leven. En ook dat de staat Israël in vrede, vriendschap en recht met haar eigen inwoners en met de omringende landen kan bijdragen aan een gezamenlijk streven naar vooruitgang in het gehele Midden-Oosten.

Wij wensen dat Joden, waar ter wereld ook, zich veilig mogen weten. Dat zij vrede en harmonie met hun omgeving mogen ervaren. Samen met Joden en christenen en alle mensen van goede wil willen we ons als Kerk daarvoor inzetten.

Dit alles is onze bede en wens voor heel Israël, heel het Joodse volk.

**“Diep in onszelf dragen wij hoop.
Als dat niet het geval is, is er geen hoop.**

Hoop is niet hetzelfde als optimisme; evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen. Het is de zekerheid dat iets zinvol is, onafhankelijk van de afloop, onafhankelijk van het resultaat.”

Vaclav Havel

‘Wat heb ik dan te verwachten, Heer?
Mijn hoop is alleen op U gevestigd.’
Psalm 39: 8

ds. René de Reuver

De joodse wortels van Jezus

Het christendom heeft een bijzondere verwantschap met het jodendom. Welke sporen vinden we daarvan in de kerk? Dr. Piet van Midden, Emeritus predikant en docent Hebreeuws aan de Universiteit van Tilburg, vertelt.



Jezus was een Jood, maar in de kerk hebben we van Hem een christelijke, kerkelijke Jezus gemaakt. Die is tenminste inpasbaar en hanteerbaar. We hebben Jezus naar ons eigen beeld herschapen. En dan verbleekt het Jood-zijn van Jezus zomaar, onopvallend. Neem het Credo, de Apostolische Geloofsbelijdenis. Die begint met 'Ik geloof in God, de Vader, de almachtige Schepper van hemel en aarde.' Je kunt er wel 'de God van Israël' in lezen, maar zo wordt Hij niet genoemd. Terwijl Jezus het toch over die God van Israël wil hebben. Het gaat in het Nieuwe Testament wel over Jezus, maar niet om Hem. De bedoeling is dat we gericht zijn op God.

Wanneer ben je een Jood?

We gaan even terug: Jezus was een Jood. Wanneer ben je dat? Tegenwoordig gelden daar andere regels voor dan vroeger. Nu ben je sowieso een Jood als je uit een *halachisch* Joodse moeder bent geboren. *Halachisch* betekent: volgens alle wettelijke regels die daartoe doen. De afkomst van de vader is in dit opzicht veel minder belangrijk.



Je kunt ook joods *worden*, maar dat is een lange weg. Je moet dan een zogeheten *gioer*-procedure door, en daar ben je wel een paar jaar zoet mee. De procedure loopt via het opperrabbinat, en de

Joodse rechtbank, de *bet dien*, wil het naadje van de kous weten. Het liberale jodendom geeft hier meer ruimte dan het orthodoxe jodendom, maar je krijgt bij overgang hoe dan ook met de *bet dien* te maken.

Vader-Jood of moeder-Jood

Jezus was een Jood omdat zijn vader Jood was. Er is in de loop der tijd dus een en ander veranderd. De Hebreeuwse Bijbel, die we in dit kader vaak *Tenach* noemen, kent de patriarchale lijn. Zo gaat het Jood-zijn over van geslacht tot geslacht. In de na-Bijbelse tijd is dat een matriarchale lijn geworden. Daarvoor zijn verschillende redenen. Bij de matriarchale lijn weet je zeker wie de moeder van een kind is. Maar het belangrijkste aanknopingspunt vinden we in de Tenach zelf: het verbond van God is met Abraham en Sara beiden. De aartsmoeder is niet tweederangs. Dat geldt ook voor Rebekka en Lea. Het gaat om hun kinderen. Het jodendom heeft dus naast een religieuze ook een etnische component.

Volgens de evangeliën

Jezus was een Jood, want dat lezen we in de evangeliën. Maar zo simpel ligt die verklaring niet. Allereerst heeft de kerk zelf besloten welke evangeliën leidend zijn, dus welke tot de canon horen. Er is nog een rijtje andere evangeliën dan 'de grote vier'. Maar ook is het zo dat de vier evangeliën zoals die in het Nieuwe Testament terecht zijn gekomen enorm verschillen. Ze hebben elk hun eigen uitgangspunt en hun eigen theologie, en zijn geschreven met eigen ideeën over Jezus in het achterhoofd.

Lucas vertelt nog dat hij grondig onderzoek heeft gedaan naar wat er allemaal rond Jezus is gebeurd, maar Johannes trekt zich niets aan van 'de historische Jezus'. Je hebt aan Johannes dus niet zoveel als het erom gaat 'de Jezus van vlees en bloed' te reproduceren. Zijn evangelie is één lang theologisch ingestoken verhaal. Het is nauwelijks te doen om de theologie en de historie van elkaar te scheiden. Maar we doen wel of het zomaar kan. Verder kun je op allerlei plekken lezen dat Jezus 33 jaar is geworden. Maar niet in het evangelie van Lucas, waar vermeld wordt dat Jezus' optreden begon toen hij 30 was. De drie jaren daarna zijn alleen met wat kunst-en-vliegwerk te reconstrueren.

Maar hoe dan ook: de Jezus van vlees en bloed heeft op aarde rondgelopen. Van wat Hij heeft gezegd is een selectie in het Nieuwe Testament gekomen. Dat weten we wél zeker.

Jezus stond in de Joodse traditie

Jezus' optreden is verklaarbaar vanuit de Joodse traditie waarin Hij stond. Hij werd gedoopt, volgens Lucas samen met een aantal anderen. Een heel ander ritueel dan de doop in de kerk: de Joodse doop is een doop in de *mikwa*, een ritueel bad. Dat is weliswaar met water gevuld, maar het gaat om een spirituele reiniging. Jezus dompelt zich onder in de Jordaan. Hij neemt de prediking van Johannes de Doper over: 'Kom tot inkeer, want het Koninkrijk van de hemel is nabij.' Jezus stond in een traditie die we *apocalyptisch* noemen, met andere woorden: gericht op de voleinding van hemel en aarde. Je vindt het ook in het boek Openbaring. Jezus verwachtte dus een spoedige doorbraak van het Koninkrijk van God.

'Ontjoodsen'

Halverwege de vorige eeuw hebben we bij de Dode Zee allerlei teksten gevonden uit de tijd van Jezus, waarvan een groot aantal met deze apocalyptische gedachte. Maar die verwachting van de eindtijd is in de loop der eeuwen verdwenen. Joden zetten wel een extra stoel neer, voor Elia, mocht hij komen, maar dat is meer ritueel dan verwachte realiteit. In de Nederlandse geloofsbelijdenis staat wel: *'Daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften van God, in Jezus Christus, onzen Heer'*, maar die belijdenis dragen we niet direct uit. Daarmee halen we de basis onder de prediking van Jezus weg en 'ontjoodsen' we zijn woorden en zetten ze in een christelijke context.

En zo zijn Jezus' woorden ook losgemaakt van de Hebreeuwse Bijbel. Het Oude Testament is daarmee een 'Woord vooraf' bij het Nieuwe Testament geworden. En de mensen die erin rondlopen een voorafspiegeling van Christus. Aan de ene kant wordt de Hebreeuwse Bijbel ontjoodst, aan de andere kant 'verchristelijkt'. Degenen die daarin een rol spelen, hebben een christelijk jasje aan en een evangelisch kleurtje op de wangen.

Het kan verkeren.

Illustratie: Roel Ottow, Bron: #protestant - magazine Protestantse Kerk

Onze Vader

Hiernaast het Onze Vader, in een bewerking van Huub Oosterhuis. Dit gebed werd gelezen in de dienst van zondag 4 juni.



Onze vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede,
een wereld met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –
waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst
kome wat komt.

Een kaart voor Amnesty International



Filipijnen: Leila de Lima

Voormalig senator Leila de Lima uit de Filipijnen zit al 5 jaar onterecht in de gevangenis. Ze is veroordeeld voor betrokkenheid bij drugshandel, maar alles wijst erop dat ze om politieke redenen vastzit. De Lima uitte felle kritiek op het beleid van voormalig president Duterte. In 2017 probeerde ze een onderzoek te starten naar misdaden door Duterte's extreme 'War on Drugs'-beleid. Door dat beleid zijn duizenden vermoedelijke drugsgebruikers vermoord. Volgens de autoriteiten zou De Lima drugsgeld hebben aangenomen voor haar verkiezingscampagne en als minister drugs hebben toegelaten in de gevangenis. Dat zijn valse

beschuldigingen bedoeld om haar het zwijgen op te leggen. Drie getuigen in haar zaak hebben hun verklaring inmiddels ingetrokken. De getuigen zijn onder druk gezet door de politie om een valse verklaring af te leggen.

Stuur een kaart, zodat Leila weet dat jij haar steunt.

Tips

Schrijf in het Engels en neem geen politiek standpunt in.



Voorbeeldgroet

Dear Senator,

I admire your courage. You should not be prosecuted for doing your important work.

(Ik bewonder je moed. Je mag niet worden vervolgd vanwege je belangrijke werk.)

Adres

Office of Senator Leila de Lima

Rm. 502 & 16 (New Wing 5/F)

GSIS Bldg., Financial Center Diokno Blvd, Pasay City

Filipijnen

Hartelijk dank, Arja van Wingerden (diaconie) en Wil Wendrich (Amnesty Ridderkerk)





Contactpersonen Protestantse Gemeente te Bolnes

Pastor / Kerkelijk werker	Mw. M. (Ria) Keijzer-Meeuwse e-mail: ria.keijzer@casema.nl	070-3191938 / 06-50228250
Voorzitter Kerkenraad	Dhr. H.P. (Henk) den Breejen e-mail: voorzitter@pgbolnes.nl	010-4790357
Scriba	Mw. W. (Wil) Wendrich e-mail: scriba@pgbolnes.nl	0180-487050
Voorzitter C.v.K.	Dhr. J. (Jan) Luijendijk	0180-416731
Penningmeester C.v.K.	Dhr. J. (Joost) Trouw e-mail: jtrouw@hetnet.nl	0180-415062
Voorzitter Diaconie	Mw. M. (Marjon) Koers - Hoogendijk e-mail: marjonhoogendijk@hotmail.com	06-22319542
Penningmeester Diaconie	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: maritleertouwer@hotmail.com	0180-416546 06-27212389
Contactpersoon W.E.D.	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Jeugd	Mw. J. (Janny) van der Voort e-mail: vandervoortromeijn@gmail.com	0180-414101
Kerk en Israël	Dhr. P. (Peter) van der Graaf	0180-413859
Coördinator zalenverhuur	Mw. M. (Marit) Leertouwer-Luijendijk e-mail: beheer@pgbolnes.nl	0180-416546 06-27212389
Kerk aan de Maas	Dhr. B. (Bas) Geelhoed e-mail: basgeelhoed52@gmail.com	0180-413552
Ouderenvervoer en Preekvoorziening	Mw. T. (Truus) Luijendijk e-mail: truusluijendijk@hotmail.com	0180-416731
Contactpersoon Beeld & Geluid	Dhr. R. (Rob) Stegman e-mail: beamerteam.pgbolnes@gmail.com	06-28142718
Coördinatie koster en Kerkelijk Bureau	Mw. W. (Winy) van der Pijl e-mail: winyvanderpijl@outlook.com	0180-410008 06-29030652

Adresgegevens & website

Protestantse Gemeente te Bolnes, Pretoriusstraat 56, 2987 AK Ridderkerk
0180-418508 www.pgbolnes.nl

Bestellen collectebonnen

Dhr. J. (Joost) Trouw, tel. 0180-415062 Mw. A.E. (Annemarie) Tamerius, tel. 0180-416135

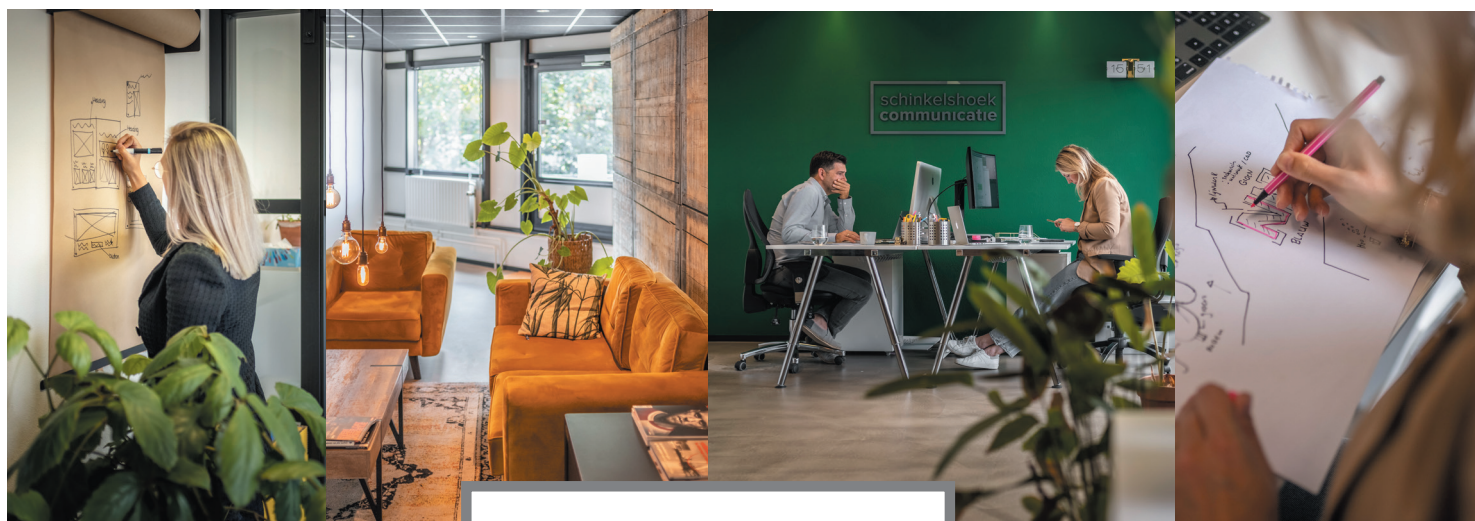
Bankrekeningnummers

Kerk ING bank NL 27 INGB 0000 0120 47 t.n.v. Protestantse Gemeente te Bolnes
Diaconie Rabobank NL14 RABO 0373 7451 68 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Bolnes
ANBI PG te Bolnes RSIN 824137528 ANBI Diaconie PG te Bolnes RSIN 824137590

Leertouwer

financiële diensten

- JAARREKENING
- BELASTINGEN
- COMMERCIËEL ADVIES



schinkelhoek
communicatie

marketingconcepten | vormgeving | producties

Kérastase Kapper

Haarmode Meyer

Creativiteit in actuele haarmode

**Dames op afspraak
Heren zonder afspraak**

Amerstraat 32
Winkelcentrum Bolnes-Zuid
0180 - 411830



Fairtrade producten en kerstpakketten

Schoutstraat 17 | www.wereldwinkelridderkerk.nl

Autobedrijf Van Splunder
Ridderkerk